

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

in articulo mortis constitutus, benignè concesserunt, sinè ulla dependentia ab electione Confessarii, qui talem Indulgentiam nomine Pontificis impertiatur; ideo ad majus solatium spirituale, non ut necessaria, sed valde proficua, sequens deprecatio subjungenda est, cui in extremis constitutus (constituta) devotè correspondeat saltem corde (si ore non possit) invocando nomen JESU.

Dominus noster JESUS Christus, Filius Dei vivi, qui B. Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi; per suam piissimam misericordiam recipiat Confessionem tuam, & remittat tibi omnia peccata tua; quæcunque, & quomodocunque toto vitæ decursu commisisti, de quibus corde contritus, & ore confessus es; restituens tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti, & per Indulgentiam plenariam à summis Pontificibus, Nostratibus, in articulo mortis concessam: liberet te à præsentis, ac futuræ vitæ pœnis, dignetur Purgatorii cruciatus remittere, portas inferni claudere, Paradisi januam aperire, teque ad gaudia sempiterna perducere per sacratissima suæ vitæ, Passionis, & glorificationis Mysteria. Qui cum Patre & Spiritu sancto, &c.

CAPUT XVIII.

Monita, & Cautelæ pro Superioribus volentibus dare Habitum Tertiariis.

LXXVIII. **A**dvertendum I. Ad evitandas controversias cum locorum Ordinariis S. Congregatio Episc. & Regul. statuit; quòd [si Tertiarii] Tertiariæ (velint emittere votum simplex castitatis, & publicè portare Habitum cum chorda) requiratur licentia Episcopi; sinè cujus concessionem non erunt exempti ab Ordinario, &

foro sæculari. *Port. in Dub. Reg. V. Tert. n. 10. Lezan. in Sum. Reg. To. 2. C. 14. n. 41.* Advertendum 2. quòd *Innocentius IV. & Sixtus IV.* jusserint, Fratres & Sorores III. Ordinis debere visitari à Superioribus Ordinis Seraphici, explicando iis Regulam, quam sunt professi; & corrigendo defectus contra Regulam commissos. Non verò se debent ingerere in administrationem bonorum temporalium, & eleemosynarum, à Fratribus & Sororibus III. Ordinis datarum. Ita declaravit *S. Congreg. Episc. & Regul. anno 1605. ut refert Firmam. Trium Ordinum fol. 98. Sixtus V. Et communis cura. Gregorius XIII. Exposcèt.* Quamvis, cum examinantur computus, possint intervenire Provincialis, vel Guardianus, vel ab iis Deputatus; prout præscribit *Gregorius XV. Inscrutabili.* Ad videndum, quòd Eleemosynæ fideliter administrantur. *Advertendum 3. circa formam Habitûs.* Quamvis Seraphicus Pater instituerit Habitum vilem de panno grosso, & longum cum chorda ex canabe, sicque ipse S. Pater suo tempore ordinariè personas vestiverit; nihilominus *Julius II.* ad magis alliciendos Principes, & majoris Nobilitatis Personas statuit, & ordinavit, ut Habitum cum mediocri longitudine, V. G. ad tres tantum palmos ante pectus, & à tergo per modum Scapularis cum chorda benedicta portari possit sub veste sæculari, quæ sit modesta secundum qualitatem, & distinctionem personarum. Talique modo portatus Habitum erit sufficiens ad acquirendum ab illo, qui eo legitime vestitus est, omnes gratias, & favores Tertiariis quomodocunque concessos. Sic expressè statuit *Julius II.* Tertio Ordini summè devotus; ut magis attraheret personas spectabiles, & primæ Nobilitatis, ad hunc venerabilem Ordinem an. plectendum; cum successu (ut quotiè experimur) felicissimo, tam in primariis

rius Hispaniæ, quàm Italiæ civitatibus. *Vid. Compend. Privil. fol. 521.*

Advertendum 4. hæcenus dicta concernere Tertiarios & Tertiarias viventes sinè votis essentialibus; nam pro FF. & Sororibus III. Ordinis S. FRANCISCI in Congregatione viventibus, & solemnem Professionem facientibus habetur Bulla *Leonis X.* incipiens (Dilectis Filiis, & Filiabus Salutem, & Apostolicam Benedictionem. &c. Inter omnes causas. Cum Regula & forma Professionis.) Data Romæ ad S. Petrum sub annulo piscatoris 1521. 20. Jan. anno 8. Pontificatus sui, poteritque videri in *Legenda vita S. & B. B. III. Ordinum S. Fran.* apud R. P. F. Hieron. Combonum Salodiensem, Pœnitentiarum Urbani VIII. in Basilica Lateran. Impressâ Bergami. 1648.

Decretum S. Congregationis Episcoporum, & Regularium, contra Tertiarios, & Eremitas, qui sinè legitima facultate Superiorum Ordinis, Habitum ejusdem Ordinis assumunt, & cum eo, vel alio simili quæstuando vagantur.

LXXIX. **A**Nno 1686. ex parte P. P. Procuratorum Ordinis Sanctissimo sic fuit expositum: *Beatissime Pater.* &c. (Infrascripti Seraphicæ Religionis Procuratores Generales, Sanctitatis Vestræ humillimi Filii, & Oratores, ad vestros sanctos Pedes prostrati supplices exponunt; qualiter inter varias callidas artes, & astutias (quibus insensissimus animarum hostis prædictam pauperem Religionem molitur deprimere, & denigrare) exstet intolerabilis, & satîs frequens abusus; quo nonnulli sub prætextu vitam Evangelicam profitendi, aliquando sinè ullis licentiis, aliquando cum licentiis falsis, vel illegitimis, audent se inducere Ha-

bitu ejusdem Religionis; quorum major pars etiam cum capucio, in eodem habitu vagantes, soli per civitates, & oppida, & conversando in publicis tabernis, quæstuantes denarios, & committentes id genus, aliâve indigna facinora; unde vilipendium Habitui, & continuum scandalum Religioni coram Sæculo inferunt.

Ad obvianum huic gravi, & intolerando abufui, ex Zelo Apostolico *Gregorii Papa IX. Pauli II.* & denuo bonæ mem. *Urbani VIII.* applicatum fuit opportunum remedium, auferendo ab omni persona extra Ordinem, auctoritatem concedendi similibus Eremitis Habitum Franciscanum, prohibendo etiam strictè sub pœna gravis Censuræ, & carceris, iisdem Eremitis, vel præteritis Tertiariis gerere Habitum ejusdem Ordinis. Nunc autem, cum prædictæ Apostolicæ Constitutiones sint oblivioni traditæ, aut ignoratæ, aut falsò prætendantur abrogatæ, cum gravissimo sæculi scandalo, & ingenti Religionis præjudicio, videntur ubique, & sinè fine multiplicari similes homines; qui (ut liberiùs indè quærant sibi victum, fingentes se Religiosos Professos) persistunt in sua irregulari forma vivendi, & quasi essent exempti à foro sæculari, & Regulari, committunt indies multas graves, & enormes indignitates, quæ patenter redundant in dedecus Religionis. Hoc inconveniens autem ortum habet, partim quia ignoratæ, partim quia oblivioni traditæ sunt prædictæ Apostolicæ Constitutiones; quandoquidem nonnulli existunt Religiosi Subditi, & Guardiani indiscriminatim, qui ob suos fines particulares Habitum III. Ordinis induunt quosdam Sæculares penitus ignorantes, quid sit Religio? Multi etiam Ordinarii, & illorum Secretarii sinè ulla auctoritate, ob suos fines particulares, concedunt patentes nonnullis Eremitarum cum Habitum, multi autem seipfos

absque ulla licentia eodem induunt, ut seò liberius possint vagari.

Ad evitandum hoc inconueniens, ordinatum fuit à *Gregorio IX.* in Brevi: *Regularem vitam*, &c. sub pœna Excommunicationis, prohibente cuicumque Eremitæ, & Tertiario Franciscano: illum non posse portare Habitum Franciscanum; & omnes, qui inventi fuerint talem Habitum gestare, ab Ordinariis cogendos esse, ut hunc deponant, & diebus festis inter Missarum Solemnia denuntientur excommunicari. Et *Urbanus VIII.* in Brevi: *Cum sicut Dilectus*, &c. subjunxit, nullum, nisi Professum, posse sine licentiâ Superiorum Ordinis in scriptis obtentâ, gestare tunicam, aut Habitum cum Mantello, vel sine, vel cum Capucio. Si quis autem in hoc delinquens fuerit repertus; illum ab Ordinariis locorum carcere multandum, variisque pœnis cogendum esse, ut similia indumenta deponat. Circa Capucium autem expressè ordinat; ne illud talibus ullatenus concedatur, aut ab Ordinariis locorum, aut à Superioribus Ordinis, aut etiam à Nuntiis Apostolicis. Et qui culpabilis in hoc fuerit inventus, quòd debeat irremissibiliter carceri mancipari, ab iisdem Ordinariis Habitu spoliari, aliisque pœnis puniri. Quapropter rogatur humiliter Apostolicus Zelus Sanctitatis Vestræ: Quatenus dignetur renovare prædictas Bullas *Gregorii IX. Pauli II. & Urbani VIII.* & expressam declarationem adjungere, ut nulli extra Religionem talis Habitus etiam sine Capucio concedi possit. &c.

Hic libellus supplex cum aliis, quæ in ipso pro efficaciore remedio subjungebantur, à Sanctissimo fuit remissus ad S. Congregationem negotiis Episc. & Regul. præpositam; à qua (re maturè consideratâ) sequens Decretum emanavit:

S. Congregatio Emin. S. R. E. Cardina-

lium, negotiis & consultationibus Episc. & Regul. præposita, stante remissione libelli, per Ss. Dominum nostrum factâ, & attentis narratis, censuit injungendum; prout præsentis Decreti tenore injungit Ordinariis locorum: ut supradictas Constitutiones Apostolicas juxta earum tenorem, executioni omnino demandent. Datum Romæ 21. Martii. 1686.

CAPUT XIX.

BREVE PROOEMIALE

à Ss. Domino nostro Innocentio XI, concessum, pro observatione diversorum Brevium, & Decretorum: in quibus præcipuæ Concessiones, & Indulgentiæ tam Tertiariorum, quàm Confratrum Chordæ S. FRANCISCI ad longum continentur.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Venerabilis Frater, & dilecti Filii: Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXXX. **E**Xponi nobis nuper fecit dilectus Filius F. Franciscus Diaz à S. Bonaventura in Rom. Curia pro Familia Ultra-Montana, Obedientiæ, seu Directioni Ministri Gen. totius Ordinis FF. Min. subiectâ, Commissarius Gen. quòd aliàs ad favorem dilectorum Filiorum utriusque sexûs, Confratrum Chordæ S. FRANCISCI, & Fratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia emanârunt à diversis Pontificibus Prædecessoribus nostris literæ in forma Brevis expeditæ: *Primò.* à fel. record. *Paulo Papa V.* sub die 25. Sept. 1607. incipientes verbo. *Nuper.* &c.

Secundò. à rec. mem. *Gregorio XV.* 26. Junii.